

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о ракији и другим алкохолним пићима садржан је у члану 97. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије којим је утврђено да Република Србија уређује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, као и систем обављања делатности.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о ракији и другим алкохолним пићима (у даљем тексту: Закон) предлаже се због важности регулисања и значаја који има у пољопривреди.

Закон о вину и ракији усвојен је 1994. године („Службени гласник”, бр. 70/94, 13/02 и 101/05). Овај закон садржи одредбе о вину и ракији и после дугогодишње примене и суштинских недостатака указала се потреба за раздвајањем материје која регулише вино од материје која регулише ракије и остала алкохолна пића, односно ракије и алкохолна пића усагласе са прописима Европске уније.

Овим законом регулише се област који има велики значај у пољопривреди Србије, а која обухвата од производње, односно уписа у Регистар произвођача ракије и других алкохолних пића, преко квалитета, ознаке географског порекла, декларисања, као и промета.

С обзиром да је производња ракије веома распрострањена и да се углавном одвија на веома ниском технолошком нивоу са застарелом опремом и неспособљеним произвођачима, да се промет одвија нелегално и често без испитаног и утврђеног квалитета, да се у промету налази велики број фалсификата, као и да се најбоље продају јефтине производи сумњивог квалитета наметнула се потреба за доношењем овог закона.

Из наведених разлога наметнула се потреба да се донесе закон који ће на јединствен начин регулисати област производње и промета ракије и других алкохолних пића, као и контролу квалитета ракије и других алкохолних пића.

Овим законом намеће се обавеза сваком ко жели да се бави производњом и прометом ракије и других алкохолних пића мора да се упише у Регистар произвођача ракије и других алкохолних пића (у даљем тексту: Регистар). Увођењем Регистра спречава се нелегална производња и промет, елиминише се производња фалсификата и омогућава се праћење свих путева алкохола, контрола целокупног процеса производње почев од основне сировине до коначног производа упакованог у боцу чиме се гарантује порекло и квалитет производа.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА — СУБЕ КОНСТАТАЦИЈЕ

Овим законом уређује се производња и промет сировина за ракије и друга алкохолна пића, производња и промет ракије и других алкохолних пића, заштита ознака порекла, контрола квалитета ракије и других алкохолних пића, декларисање и надзор над спровођењем овог закона (члан 1.).

У члану 2. прецизирано је шта су алкохолна пића, а у члану 3. како се алкохолна пића разврставају.

Објашњење значења појединих израза употребљених у закону дато је у члану 4. и то кроз дефиниције десет појмова, а у циљу бољег разумевања текста закона.

У члану 5. прецизирано је шта је етил алкохол, а чланом 6. врсте ознака ракије и других алкохолних пића.

Производњу ракије и других алкохолних пића чине сви технолошки поступци потребни за добијање финалног производа. У магацинским и производним просторијама за ракије забрањено је да се држе недозвољена средства и да се користе у производњи (члан 7.).

Чланом 8. предвиђено је да се производњом ракије бави правно лице, односно предузетник које је уписано у Регистар привредних субјеката и у Регистар који води Министарство.

Произвођач који је уписан у Регистар може да производи ракију са ознаком географског порекла на основу Елабората и на основу решења Министарства.

Произвођач ракије са географским пореклом дужан је да до 30. новембра текуће године поднесе пријаву ради контроле производње воћа и ракије (члан 9.).

Произвођач се уписује у Регистар ако испуњава услове у погледу стручног кадра, просторија (објекат), техничких услова и одговарајуће опреме (члан 10.).

Министарство врши контролу рада овлашћених организација којима су поверени послови стручне контроле производње воћа и ракије са заштићеним географским пореклом (члан 13.).

Чланом 14. предвиђено је да се у Регистар уписују правна лица и предузетници која се баве производњом и прометом ракије и других алкохолних пића, а чланом 15. када се бришу из Регистра.

Чланом 16. предвиђена је подрумарска евиденција коју су дужни да воде произвођачи ракије и других алкохолних пића.

Чланом 17. регулисано је да је произвођач дужан да у производњи обележи сваки суд са сировином, ракијом и другим алкохолним пићима у погону и магацину, да посебно означе суд са дестилатима, ракијом и другим алкохолним пићима које је потребно дорадити и прерадити, а судови који су намењени извозу, а не одговарају прописаном квалитету, посебно обележе.

Чланом 18. регулисано је испитивање квалитета и оцењивање.

За квалитет ракије и других алкохолних пића одговоран је произвођач, односно увозник (члан 19.).

Испитивање квалитета ракије и других алкохолних пића и усклађеност ових производа са техничким захтевима врши овлашћена акредитована лабораторија од стране Министарства (члан 20.).

Чланом 22. предвиђена је евиденциона маркица са холограмом, а чланом 23. да Министарство води евиденцију о издатим и утрошеним маркицама, а произвођач о искоришћеним евиденционим маркицама.

Пуњење и затварање производа регулисано је чланом 24, чланом 25. декларисање, а чланом 27. да ракије и друга алкохолна пића са ознаком географског порекла морају да имају на декларацији и број решења о стављању у промет издат од стране Министарства.

Забрањено је препакивање оригиналног паковања ракије и осталих алкохолних пића другог произвођача и накнадно декларисање, као и коришћење, односно стављање на паковање декларације другог произвођача (члан 28.).

Чланом 29. прописано је да се ракије и друга алкохолна пића транспортују, продају и складиште на начин којим се обезбеђује очување њихових физичких, хемијских и сензорских карактеристика, а чланом 30. да производ у промету који не одговара захтевима квалитета мора да се врати произвођачу на даљу дораду, односно прераду ради добијања производа који је квалитативно усаглашен са техничким прописима.

Прометом ракије и других алкохолних пића могу да се баве произвођачи који су уписани у Регистар, а правна лица која се само баве прометом ракије и других алкохолних пића у оригиналном паковању не уписују се у Регистар (члан 31.).

Забрањено је на пијацама и другим местима (угоститељским објектима) излагати и продавати ракије и друга алкохолна пића у ринфузном стању (члан 32.).

Министарство преко пољопривредног инспектора врши инспекцијски надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона (члан 33.).

Чланом 35. регулисана су права и дужности пољопривредног инспектора као и овлашћења у вршењу надзора над спровођењем овог закона.

Чл. 37, 38, 39. и 40. предвиђене су казнене одредбе за правно лице, предузетника и физичко лице.

Чланом 41. регулисане су прелазне и завршне одредбе.

Одредбом овог закона одређено је и време ступања на снагу.